

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Факультет іноземної філології
Кафедра іноземних мов гуманітарних спеціальностей**

**СИЛАБУС
вибіркового освітнього компоненту**

**ПЕРЕКЛАД АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ
ЖАНРІВ**

підготовки БАКАЛАВРА
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта
освітньо-професійної програми Середня освіта.
Польська та англійська мови. Зарубіжна література.
Форма навчання Денна

Вибірковий освітній компонент **«ПЕРЕКЛАД АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЖАНРІВ»** підготовки **БАКАЛАВРА**, галузі знань **01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА**, спеціальності **014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА**, за освітньо-професійною програмою **СЕРЕДНЯ ОСВІТА. ПОЛЬСЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВИ. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА.**

Розробники: Воробйова Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Середня освіта. Польська та англійська мови.

Зарубіжна література

доц. Васейко Ю.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей
Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

доц. Гончарк К.Л.

© Воробйова Т.В., 2024 р.

I. Опис вибіркового освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Освітній ступінь, ОПП, спеціальність	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	<i>Галузь знань</i> <i>01 Освіта / Педагогіка</i> спеціальність <i>014 Середня освіта</i> предметна спеціальність <i>014.02 Середня освіта</i> <i>(Мова та зарубіжна</i> <i>література)</i> спеціалізація <i>014.028</i> <i>Польська мова та</i> <i>зарубіжна література</i> <i>Бакалавр</i>	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин/кредитів 150 год / 5 кредитів		Рік навчання – 3
		Семестр – 6
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год
		Консультації – 10 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 110 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Воробйова Тетяна В'ячеславівна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей
Контактна інформація	м.т. (063) 624 49 27
	vorobiova.t2020@gmail.com , vorojova@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Силабус вибіркового освітнього компонента «Переклад англомовних текстів різних функціональних жанрів» призначений для здобувачів освіти 3 курсу першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання. Предметом курсу є різні типи і види перекладу; особливості використання різних перекладацьких стратегій у процесі перекладу англомовних текстів різних функціональних жанрів; різні види перекладацької діяльності, способи подолання труднощів в усному чи писемному перекладі текстів, що належать до офіційно-ділового, науково-технічного, публіцистичного та художнього стилів англійської та української мов.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента є формування у студентів знань, навичок та вмінь, необхідних для успішного вирішення перекладацьких завдань під час роботи з текстами різних функціональних жанрів та складності, застосування лексико-граматичних перекладацьких трансформацій тощо.

Основними завданнями освітнього компонента «Переклад англomовних текстів різних функціональних жанрів» є:

- ознайомлення студентів з основними видами письмового та усного перекладів;
- формування вміння здійснювати лексико-граматичний та стилістичний аналіз англomовних текстів різних функціональних жанрів;
- формування вміння застосовувати основні види лексичних, стилістичних і граматичних перекладацьких трансформацій, необхідні для досягнення адекватної якості перекладу;
- вивчення здобувачами іншомовної термінології, фразеології та ідіоматичних виразів;
- формування вміння визначати та вирішувати поширені проблеми (у тому числі екстралінгвістичні, країнознавчі) на різних етапах перекладацької діяльності, способи і шляхи їх аналізу та вирішення;
- формування умінь перекладацької роботи з текстами різних функціональних жанрів, зокрема умінь підбору та практичного застосування перекладацьких прийомів, необхідних для реалізації обраної перекладацької стратегії;
- вивчення стратегій, які використовуються для здійснення стилістично коректного перекладу англomовних текстів різних функціональних жанрів;
- розвиток уміння самостійного навчання, що дозволить здобувачам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання в університеті, так і після його завершення;
- удосконалення дослідницьких навичок (пошук, відбір, систематизація, аналіз, класифікація тощо).

3. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК: Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання і проблеми різного рівня складності середньої освіти, зокрема мовно-літературної галузі, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчання в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2: Здатність вчитися й опановувати нові знання, усвідомлювати роль полікультурної освіти.

ЗК-4: Здатність працювати в міжнародному контексті, популяризувати культурні цінності світового значення.

ЗК-5: Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК-6: Здатність виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього розв'язання.

ЗК-7: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності (ФК):

ФК-1: Здатність здійснювати пошук, зокрема і послуговуючись сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, необхідних відомостей, об'єктивно їх оцінювати, обробляти, вивчаючи філологічні й історико-культурні явища та процеси, засади реалізації мети мовно-літературної освітньої галузі.

ФК-3: Здатність послуговуватись в педагогічній та дослідницькій роботі спеціальною термінологією, категоріями, поняттями, інтелектуальними операціями під час інтерпретації мовно-літературних явищ, історико-культурних реалій, аналізу освітнього процесу.

ФК-4: Здатність оперувати системою філологічних знань, що охоплює відомості про основні мовно-літературні явища та процеси в теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, соціокультурному аспектах.

ФК-5: Здатність використовувати етнічно марковані відомості задля різнобічної перцепції національних концептуальних і мовних картин світу, формувати інтерес до їхнього вивчення у здобувачів освіти.

ФК-7: Здатність демонструвати на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву, комунікативну компетентності з польської / англійської мови в процесі фахового спілкування, перекладу, викладання, дослідницької роботи.

ФК-15: Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів доброчесності, компетентності, законності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1: Осмислюючи соціальну значущість професії педагога, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та суспільній діяльності, особистим прикладом презентує національно-свідому громадянську позицію, популяризує світові та вітчизняні культурні цінності, розуміє важливість полікультурної освіти.

ПРН-3: Виявляє самостійність і відповідальність у розв'язанні проблем у професійній та дослідницькій роботі, здатність працювати автономно й в команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної доброчесності.

ПРН-4: Ефективно працює з інформацією з різних джерел: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує.

ПРН-6: Володіє відомостями щодо різноманітних історико-культурних й мовно-літературних явищ та процесів, зокрема необхідних для перцепції національних картин світу, оперує базисними філологічними й світоглядними поняттями, розуміє специфіку сучасних гуманітарних знань, презентує їх у результатах своєї професійної діяльності.

ПРН-9: Здійснює порівняльний аналіз філологічних явищ, базуючись на знаннях про мову як особливу знакову систему, літературу як мистецтво художнього слова, вирізняє лінгвокраїнознавчий потенціал вербальних одиниць.

ПРН-10: Володіє знаннями з фонетики, лексикології, граматики, орфографії, орфоєпії польської / англійської мови, уміє їх практично використовувати в освітньому процесі.

ПРН-11: Вільно послуговується польською / англійською мовою в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування

(офіційному, неофіційному, нейтральному), використовує її для реалізації продуктивного міжкультурного діалогу, у професійній діяльності.

ПРН-12: Аналізує, реферує й перекладає тексти різного функціонального призначення й рівня складності, демонструючи на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву та комунікативну компетентності з польської / англійської мови та уміння їх формувати у здобувачів освіти.

4. Структура ОК.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Peculiarities of the Translation Process							
Тема 1: The Process of Translation. Types of translation. Literary, informative, word-for-word and descriptive translation. Machine translation. Translating and interpreting.	15	1	2	-	10	2	ДС, РЗ, Т, ІРС, ПРЗ / 10
Тема 2: Types of transformations in translation. Lexical transformations. Concretization and Generalization. Addition and Omission. Types of Antonymic translation. Grammatical transformations. Grammatical replacement.	30	2	4	-	22	2	ДС, РЗ, Т, ІРС, ПРЗ / 20
Тема 3: Lexical and Semantic Peculiarities of Translation. Translation of the idiomatic expressions. Translation of the international words. Translation of equivalent lacking words, realia and neologisms. Translation of terms.	29	1	4	-	22	2	ДС, РЗ, Т, ІРС, ПРЗ / 20
Разом за модулем 1	74	4	10	-	54	6	50
Змістовий модуль 2. Translation of the Texts of Different Functional Styles.							
Тема 4: Handling stylistically-marked language	21	1	3	-	16	1	ДС, РЗ, Т, ІРС /

units. Handling stylistic devices. Ways of translating metaphor, metonymy, litotes and hyperbole. Factors influencing the faithful translation of stylistic devices.							15
Тема 5: Translation of fiction. Types of fiction texts. Peculiarities of different styles. Ways of conveying fiction. Ways of rendering the individual author's style. The requirements to faithful prose and poetic translation/versification.	21	1	3	-	16	1	ДС, РЗ, Т, ІРС, ПРЗ / 15
Тема 6: Translation of journalistic (publicistic) texts and popular scientific texts. Peculiarities of the English publicistic style. Translation of different publicistic texts. Translation of headlines. Advertisement translation. Peculiarities of popular scientific texts. Translation of popular scientific texts.	17	2	2	-	12	1	ДС, РЗ, Т, ІРС, ПРЗ / 10
Тема 7: Translation of scientific texts. Scientific Prose Style. Academic vocabulary. Peculiarities of scientific texts. Faithful translation of scientific texts.	17	2	2	-	12	1	ДС, РЗ, Т, ІРС, ПРЗ / 10
Разом за модулем 2	76	6	10	-	56	4	50
Разом	150	10	20	-	110	10	100

Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, ПРЗ – презентація, тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Підготувати презентацію на одну з запропонованих тем, або свою тему, узгоджену попередньо з викладачем, у програмі Microsoft Office Power Point чи іншій обсягом 10-12 слайдів. Слайди повинні бути чітко структуровані, із невисоким відсотком тексту. Більшість слайдів мають містити ілюстративний матеріал у вигляді зображень, фото, відео, таблиць, діаграм тощо. Показ слайдів повинен супроводжуватися розповіддю студента, під час якої можна детальніше зупинитися, розтлумачуючи певні складні для сприйняття моменти. Тривалість усної доповіді – до 7 хвилин.

Орієнтовна тематика презентацій

- 1 Types of Translation.
- 2 Types of Transformations in Translation.
- 3 Lexical Transformations.
- 4 Grammatical Transformations.
- 5 Possible Difficulties in Translation of Different Syntactical Constructions.
- 6 Translation of Cliches, Idioms and Phraseological Units.
- 7 The Interpreter's False Friends.
- 8 Equivalent-lacking words, realia, neologisms. Ways of translating them.
- 9 Peculiarities of Translation of the Texts of Different Functional Styles.

2. Самостійно підготувати тезаурус неологізмів.
3. Скласти власний список «The Interpreter's False Friends».
4. Здійснити редагування машинного перекладу англомовного тексту.
5. Здійснити критичний аналіз виконаних перекладів.

IV. Політика оцінювання

Навчальний процес, контроль його результатів відбувається на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об'єктивності оцінювання та відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки](#).

При вивченні освітнього компонента «Переклад англомовних текстів різних функціональних жанрів» здобувачі освіти повинні дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж, лімітів навчального процесу та принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) не толеруються. Порушення академічної доброчесності карається відповідно до університетського [Кодексу академічної доброчесності](#) та [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідницькій діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки](#).

Поточний контроль здійснюється викладачем на заняттях протягом семестру. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття з поважних причин, на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

**Під час вивчення вибіркового освітнього компонента визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають вибіркового курсу як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані [посиланням](#).*

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю з вибіркового освітнього компонента «Переклад англomовних текстів різних функціональних жанрів» є **залік**, який складається здобувачами освіти в період заліково-екзаменаційної сесії згідно із затвердженим графіком навчального процесу та розкладом.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за національною шкалою від 0 до 100 балів за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Питання для заліку вміщують весь матеріал, що був пройдений протягом вивчення освітнього компонента. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати на залік під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100 балів, достатня кількість балів для здачі заліку становить 60 балів.

Повторне складання заліку з ОК допускається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 3

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано

82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Бик І. С. Основи перекладу для студентів факультетів міжнародних відносин. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. 287 с.
2. Воробйова Т., Смально Л. Назви художніх творів та заголовки як перекладацька проблема (на матеріалах англомовної художньої літератури в перекладах українською) Лінгвостилістичні студії. Луцьк, 2018. Вип. 8. С. 140 – 152.
3. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Вид-во при Львівському університеті, 1983. 174 с.
4. Іваніна Т. В. Теорія та практика перекладу: навчальний посібник для студентів четвертого курсу всіх форм навчання спеціальності «Мова та література». Запоріжжя, 2010. 32 с.
5. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову: навчальний посібник-довідник для студентів ЗВО. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 608 с.
6. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську: [навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти]. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 608 с.
7. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії). Київ: Київ. ун-т, 2002. 521 с.
8. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.
9. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця: New Book, 2000. 448 с.
10. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
11. Некряч Т. Є. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів: навчальний посібник для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2008. 200 с.

12. Терехова С. І. Вступ до перекладознавства. Сучасні проблеми і теорії. Діяльність перекладача. Основи техніки перекладу. Київ: Видавничий центр КЛНУ, 2002. 163 с.

Додатковий перелік:

1. Advanced Grammar in Use / Martin Hewings. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 294 p.
2. Murphy R. English Grammar in Use / R. Murphy. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 379 p.
3. Oxford advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford: Oxford University Press, 2000. 1539 p.
4. Vorobiova T. Interplay of Translation Freedom, Creativity and Fidelity in Translating Process as a Step Up to the Accuracy of Translation Product. *Актуальні питання іноземної філології*. Луцьк, 2017. № 6. С. 28 – 33.
5. Vorobiova T., Smalko L. Translator Training: Teaching Creativity in Translation Creatively. *Актуальні питання іноземної філології*. Луцьк, 2017. № 7. С. 22 – 29.
6. Vorobiova T. Developing Interpreting Competence: New Approaches to Training Methods. *Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти: зб. матеріалів III Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції, Луцьк*. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. С. 106 – 109.
7. Англо-український фразеологічний словник [уклад. К. Т. Баранцев]. Київ: Знання, 2005. 1056 с.
8. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Ч. 1 Граматичні труднощі. Київ: Політична думка, 1997. 301 с.
9. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Ч. 2 Термінологічні і жанрово-стилістичні труднощі. Київ-Кременчук: Вид-во Кременчуцького державного політехнічного ін-ту, 1999. 251 с.
10. Нестеренко Н. М. A Course in Interpreting and Translation: посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
11. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2007. 247 с.

Інтернет-ресурси:

1. Basic Transformations in the Process of Translation. URL:
<https://studfiles.net/preview/3916548/page:3/>
2. British Translator & Slang Dictionary. URL:
<https://www.translatebritish.com/reverse.php>
3. Secrets in Translation. URL:
<https://www.goodreads.com/book/show/38192512-secrets-in-translation>